

Sandefjord 7. desember 2015: Vedtak i sak 135-2015.

Klager: NN

Innklaget: Kreditorforeningen i Midt-Norge, Postboks 2514, 7729 Steinkjer.

Saken gjelder: Om habilitet. Om klager har fremmet en innsigelse hun har grunn til å få vurdert. Om kravet er korrekt varslet, i samsvar med gjeldende regelverk.

Drammensveien 145A
Postboks 53 Skøyen, 0212 Oslo
Tlf.: 33 46 56 57. Faks: 23 13 19 70
E-Mail: post@inkassoklagenemnda.no
Bankgiro: 2490.56.30748
Org.nr.: 971 317 612
www.inkassoklagenemnda.no

1. Kravet.

Kravet gjelder et ubetalt rettsgebyr til «Domstol». Hovedkravet utgjør kr 1720 og forfalt til betaling 26.03.15. Klager bestrider så vel hovedkrav, som kravet på inkassokostnadene.

2. Saksforholdet.

Gebyret ble ikke ble betalt til forfall, og fordringshaver sendte derfor 15.04.15 inkassovarsel til klager. I varselet het det blant annet «Hvis ikke dette betales innen 14 dager, vil kravet bli oversendt til Kreditorforeningen Midt-Norge. Det vil da påløpe inkassoomkostninger». Det var ikke lagt til purregebyr.

Da kravet fortsatt sto udekket ved utløpet av betalingsfristen i inkassovarselet, ble saken oversendt til innklagede, som sendte betalingsoppfordring 14.05.15. I tillegg til hovedkravet og forsinkelsesrenter var det lagt til inkassokostnader med kr 406,25. Totalt krav utgjorde kr 2 148,04.

Klager fremsatte 18.05.15 innsigelse overfor innklagede. Det ble vist til at det «foreligger en tvist angående gebyrer, og saken er fortsatt under behandling i domstolene. Dette må avklares i domstolene, og enhver parallell behandling utenfor domstolene vil bli anmeldt fortløpende. Forholdet er allerede anmeldt til Økokrim.»

På vegne av fordringshaver ble innsigelsen avvist av innklagede. Det ble redegjort for grunnlaget for kravet og for hvorfor kravet ble opprettholdt.

Klager sendte klage til Inkassoklagenemnda for ulovlig inkassoforfølgelse på vegne av Staten v/XX. Klager krevde at innklagede ble fratatt sin inkassobevilling.

Klager opplyste at det siden 2009 har pågått en konflikt mellom klager og Staten v/XX vedrørende betaling og tilbakebetaling av rettsgebyr. Klager begjærte nemndleder inhabil til å behandle klagen grunnet interessekonflikt. Klager purret manglende tilbakemelding.

Klagen ble oversendt innklagede for uttalelse. Klager tilskrev Inkassoklagenemnda etter å ha mottatt sekretariatets brev til innklagede. Hun påpekte at nemndleder var begjært inhabil til å behandle klagen. Klager opplyste at hun hadde reagert på at sekretariatet hadde kalt hennes klage en «henvendelse» da dette var en klage og ikke en henvendelse. Hun reagerte også på at innklagede var bedt om en redegjørelse for kravet, i det det var uinteressant og irrelevant hva innklagede måtte ha å si om kravet da saken fortsatt verserte i rettssystemet. Klager fremsatte krav om at innklagede ble pålagt å fremlegge all skriftlig korrespondanse med oppdragsgiver og andre aktører tilknyttet saken. Det var endelig opplyst at styreleder hos innklagede var anmeldt.

I sitt tilsvaret til Inkassoklagenemnda redegjorde innklagede for at det ikke var noe som tydet på tvist da saken ble mottatt. Det var videre redegjort for saksbehandlingen og at innsigelsen ble vurdert som åpenbart grunnløs. Kravet på så vel hovedkrav, som kravet på inkassokostnadene, ble opprettholdt. Vedlagt lå utskrift av inkassosaken, samt kopi av inkassovarsel sendt i saken.

Sekretariatet for Inkassoklagenemnda avvist saken fra nemndsbehandling. Det var blant annet vist til uttalelser i inkassolovens forarbeider. Det ble i tillegg redegjort for at tidligere sak mellom de samme parter var behandlet av full nemnd, og ikke bare nemndleder, slik klager syntes å mene.

Klager opprettholdt klagen. Innklagede viste til at to av hennes brev ikke var besvart. Det var videre vist til at sekretariatet for Inkassoklagenemnda hadde brutt Avtale mellom Norske Inkassobyråers Forening og Forbrukerrådet om klagenemnd for inkassotjenester, pkt 4.2, 4.3 og 4.5 og at kontradiktorisk og forsvarlig saksbehandling manglet. Klager gjentok også at nemndas leder var begjært inhabil. Klager viste til sakens prinsipielle karakter; en kreditor som opptrer uredelig og inkassoselskaper som utviser lav etisk standard. Klager fremsatte krav om at nemnda, i tillegg til å fatte vedtak i denne enkelte saken, også må uttalte seg om disse gjentatte problemstillinger. De ble krevd tilsendt liste over sakens dokumenter i god tid før tre ukers fristen utløp. Endelig ble det fastholdt krav om at innklagede ble fratatt bevilling og at saken ble fremlagt for Finanstilsynet.

Klager sendte nytt brev der hun krevde svar på sitt brev av 13.08.15. Hun gjentok kravet om å få tilsendt liste over sakens dokumenter. Frist for besvarelse var satt til 16.09.15 kl 15.

Klager kontaktet Norske Inkassobyråers Forening. Hun viste til at saken ikke var trukket og at Inkassoklagenemnda nektet å opplyse om status på klagen. Frist for besvarelse var satt til 18.09.15 kl 15.

Klagen ble oversendt nemndleder som besluttet saken fremmet for Inkassoklagenemnda

3. Partene anfører.

Klager anfører at innklagede har handlet i strid med god inkassoskikk ved å iverksette inkasso av et svært omtvistet krav og ved å kreve inkassokostnader. Det er ulovhjemlet at innklagede forfølger et omtvistet krav gjeldende et rettsgebyr når rettssaken som det springer ut fra, fortsatt er under behandling i rettsapparatet og gebyrbeslutningen er angrepet med rettsmidler. Det faktum at innklagede fortsetter, selv etter at klager har opplyst om situasjonen, viser at innklagede åpenbart har rollen som bøddel for å presse klager til å betale for et ulovlig og udokumentert krav, men som i tillegg kan medføre ytterligere rettstap for klager. En langvarig konflikt mellom klager og fordringshaver vedrørende betaling og tilbakebetaling av rettsgebyrer pågår fortsatt. Klager har ved flere anledninger anmeldt forholdene som eksponerer en anført kriminell virksomhet kjørt av fordringshaver for egen uberettiget økonomisk vinning og vinning for dem de handler for, nemlig domstolene, med krav om gransking av regnskapet. XX i det totale bildet skylder klager over kr 100.000 i tilbakebetalinger av gebyrer og renter. Nemnda må behandle spørsmålet om det er riktig at innklagede fortsetter inndrivningen selv etter at klager har opplyst om dette.

Det anføres videre at klager er utsatt for påtrykk, skade og ulempe, idet innklagedes opptreden hindrer klager å ivareta sine interesser i den pågående rettssaken. Innklagedes opptreden og handlinger hindrer tvistens korrekte opplysning ved å spre underhåndsuttalelser, synsinger og spekulasjoner fremsatt av personer som ikke er lovkyndige og utenfor saken. Nemnda må ta stilling til om det foreligger brudd på inkassoloven § 8 der det fremgår at det er i strid med god inkassoskikk å bruke metoder som utsetter noen for urimelig påtrykk, skade eller ulempe.

Nemndleder erklæres inhabil grunnet interessekonflikt og kjennskap han har til grunnlaget for XXs forfølgelse av klager, oppnådd gjennom sin stilling som lagdommer i Agder lagmannsrett og sin stilling som varamedlem i tilsynsutvalget for dommere. Det pågår rettslige tvister med både Tilsynsutvalget for dommere og XX tilknyttet tidligere sak behandlet i Inkassoklagenemnda. Klagen ble avvist etter å ha konkludert at rettsgebyrkravet var korrekt, basert på underhåndsuttalelser som dommere i saken hvor rettsgebyrene springer ut fra skal ha gitt til tredje parter. Det er dermed lagt til grunn at dommerne ikke lyver, noe som bestrides. Samme mønster av forfølgelse preger også denne saken. Leder Rune Jensen er inhabil på grunn av tilknytningen til dommermiljøet og kjennskapet han har til det virkelige grunnlaget for XXs forfølgelse av klager, oppnådd gjennom sin stilling som lagdommer i Agder lagmannsrett som siden 2008 og sist i 2014 har

behandlet flere saker i «arbeidstvisten» mellom klager og tidligere arbeidsgiver og sin stilling som varamedlem for lagdommer Randi Grøndalen i Tilsynsutvalget for dommere hvor flere involverte dommere ble klaget for uetisk opptreden. Jensen har interesse i denne saken, herunder for å beskytte sitt vedtak i 49-2010. Hadde han gjort jobben sin tilbake i 2010, ville ikke denne saken eksistert. Dommere er inhabile der de har egen interesse. Dette er knesatt i EMD dom av 24. mai 1989 i sak Hauschildt VS. Danmark.

Innklagede anfører at saken ble overført til inkasso uten merknader om at saken var omtvistet. Saken ble stillet i bero straks man mottok innsigelsen, men ble igangsatt etter at fordringshaver ga beskjed om at kravet var rettmessig og ble fastholdt. Grunnlaget for kravet er et behandlingsgebyr for et søksmål som ble avvist på grunn av manglende prosessdyktighet. Det følger av rettsgebyrlovens § 8 fjerde ledd første punktum at det skal betales 2 ganger rettsgebyret når søksmål blir avvist. Tvisten fremstår som åpenbart grunnløs. Det anføres at saken er behandlet i samsvar med god inkassoskikk.

4. Inkassoklagenemndas syn på saken.

Saken ble behandlet i fulltallig nemndsmøte 23. november 2015.

Da klager hadde begjært nemndas leder inhabil til å behandle saken, foretok nemnda først en vurdering av habilitetsspørsmålet. Nemndleder redegjorde for at han ikke hadde kjennskap til klager eller saksforhold knyttet til klager utover tidligere behandlet nemndssak. Han mente selv han var habil, men forlot møtet og overlot nemndas øvrige medlemmer å avgjøre habilitetsspørsmålet. Nemndas medlemmer kunne ikke se at det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet. At nemndleder har vært med på å behandle tidligere sak der klager var part, er ikke nok til å anse ham inhabil. Det samme må gjelde om klager har hatt saker til behandling ved domstolen der nemndleder er tilsatt. Det er åpenbart at behandling av denne saken ikke vil medføre noen særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Nemndleder ble vurdert habil til å behandle saken og deltok i realitetsbehandlingen av klagen.

Vedtak ble truffet med følgende begrunnelse:

Etter inkassoloven § 22 og avtale mellom Norske Inkassobyråers Forening og Forbrukerrådet av 20. februar 2003 om klagenemnd for inkassotjenester behandler Inkassoklagenemnda klage på inkassoselskaper i forbindelse med tvist om forpliktelser etter inkassoloven. Loven gjelder inndrivning av forfalte pengekrav, men inneholder ikke regler om hvordan det underliggende sivilrettslige forhold skal løses. Dette er et spørsmål som hører under domstolene. I slike saker tar nemnda derfor ikke endelig stilling til hovedkravet, men bare om det er grunnlag for inkassokostnader. En vurdering av holdbarheten av hovedkravet og de innsigelser som er gjort gjeldende, kan da likevel få betydning.

Det følger av inkassoloven § 17 første ledd at skyldneren plikter å erstatte fordringshaverens nødvendige kostnader ved utenrettslig inndrivelse etter standardsatser fastsatt i forskrifter med hjemmel i § 19. Etter § 17 andre og fjerde ledd kan inkassokostnader likevel ikke kreves dersom kravet ikke er korrekt varslet, det ikke er opptrådt i samsvar med god inkassoskikk eller der skyldneren hadde innsigelse som det var rimelig grunn til å få vurdert før inndrivningen ble satt i verk, med mindre skyldneren burde fremsatt innsigelsen tidligere.

Klagers hovedinnsigelse er at innklagede har iverksatt inkasso over et omtvistet krav. Innklagede har redegjort for at kravet fremsto som uomtvistet da de mottok saken og at fordringshaver opprettholdt kravet også etter at innsigelsen var fremsatt og vurdert. Sekretariatet for Inkassoklagenemnda avviste klagen. Det var vist til uttalelser i inkassolovens forarbeider som gir inkassator «en viss frihet til å fortsette med ordinære inndrivingsrutiner dersom det ikke er klart at kravet er uberettiget eller meget tvilsomt».

Nemndleder ble, under sin gjennomgang av den opprettholdte klagen, oppmerksom på at det kunne stilles spørsmål ved om inkassovarslet var i samsvar med inkassoloven § 9 og nemndas praksis i tilknytning til denne, og besluttet derfor å forelegge klagen for nemnda i møte.

Klagers innsigelse er fremsatt i tide, og spørsmålet etter inkassoloven § 17 fjerde ledd er derfor om det var rimelig grunn til å få den vurdert før inndrivelsen ble fortsatt. I dette tilfellet har innklagede kontaktet fordringshaver og fått opplyst grunnlaget for kravet. Grunnlaget var at klager hadde anlagt et søksmål som var avvist på grunn av at klager ikke var prosessdyktig. Det følger da av rettsgebyrloven § 8 fjerde ledd, første punktum at det skal betales et gebyr slik som angitt ovenfor. Innsigelsen fremsto da som åpenbart uholdbar for innklagede, noe nemnda finner å kunne være enig i. Klager kan derfor ikke gis medhold på dette grunnlag.

Inkassoklagenemnda har imidlertid, rutinemessig og av eget tiltak, vurdert om fordringshavers inkassovarsel er i samsvar med gjeldende regelverk.

Inkassoloven § 9 inneholder ingen regel om at skyldner må informeres om kostnader som kan påløpe ved inkassopågang slik det fremgår av inkassoloven § 10 som gjelder betalingsoppfordring, og der det i annet ledd bokstav e fremgår at skyldneren i betalingsoppfordringen skal varsles om at unnlatt betaling kan føre til ytterligere kostnader.

I NOU 1983:8 er kravene til spesifisering i varslene omhandlet. Det fremgår der at det ikke kan kreves at det presist angis hvilke kostnader som vil påløpe. Det er tilstrekkelig å nevne at det vil påløpe ytterligere kostnader som kan bli belastet skyldneren. Det presiseres at det ikke under noen omstendighet må oppgis uriktig høye kostnader eller gis inntrykk av at dette er kostnader skyldneren må bære uavhengig av sakens utfall. Finanstilsynet har i sin tilsynspraksis innrettet seg etter dette, og har også lagt til grunn at verken inkassovarsel eller betalingsoppfordring uforbeholdent skal gi uttrykk for at det vil påløpe inkassokostnader (etter lett eller tung sats) ved unnlatt betaling innen de lovpålagte frister. Begrunnelsen er at en skyldner som fremmer innsigelser mot kravet som han har rimelig grunn til å få vurdert, ikke er erstatningspliktig.

Inkassoklagenemnda har i en rekke avgjørelser lagt denne lovforståelse til grunn når det gjelder inkassovarsler. Etter nemndas syn er det fremlagte inkassovarslet i strid med inkassoloven, idet det må forstås slik at oversittelse av betalingsfristen uten videre vil føre til økte kostnader. Det vises særlig til at det i varselet heter “[...] Det vil da påløpe inkassoomkostninger”.

I samsvar med etablert praksis mener nemnda at dette øker betalingspresset og utsetter klager for urimelig påtrykk, jf. inkassoloven § 8 annet ledd. Erstatningsplikten for de utenrettslige inkassokostnadene er da bortfalt, jf. inkassoloven § 17 fjerde ledd in fine.

Vedtaket er enstemmig.

5. Vedtak:

Klager gis medhold og plikter ikke å betale de utenrettslige inkassoomkostningene.

Rune Jensen
Leder Inkassoklagenemnda